

074 • 2017-10-01

Aan karmelbelangstellenden,

Beste lezer,

In deze nieuwsbrief nummer 074 vindt u het programma-aanbod voor de komende maand oktober. Daarnaast vindt u nieuws over een nieuwe brochure met het totale programma van het seizoen 2017-2018, de wijziging in de bestuursamenstelling en een terugblik op diverse eerdere bijeenkomsten ed.

Bezielingsaanbod:

Het programma-aanbod voor het seizoen 2017-2018 staat al enige tijd op onze website www.karmelcentra.nl/dordrecht.

Op veler verzoek heeft het bestuur besloten alsnog een brochure met het bezielingsaanbod uit te geven. De brochure is inmiddels gedrukt en zal de komende dagen verspreid worden op de verschillende kerklocaties en in de gedachteniskapel Titus Brandsma. De brochure is inmiddels ook digitaal naar een groot aantal karmelbelangstellenden verzonden. Als u een brochure wilt hebben kunt u deze op een van de locaties ophalen dan wel aanvragen bij onze secretaris: karmelkringelia@karmel.nl.

Bestuurssamenstelling:

In de vorige nieuwsbrief hebben we al laten weten dat het bestuur zonder Paul Seesink verder zal moeten gaan. Helaas zullen wij ook Corine Mulder gaan missen in het bestuur. Zoals velen reeds weten laat de gezondheid van haar al langere tijd te wensen over. Ze heeft daarom het moeilijke besluit moeten nemen om als bestuurslid terug te treden. Ze doet dat met pijn in haar hart maar heeft toegezegd dat ze waar mogelijk de Karmelkring blijft ondersteunen en aan activiteiten mee blijft doen. Het bestuur dankt haar voor het mede oprichten, haar deskundigheid, haar inzet en enthousiasme in en buiten het bestuur en de Karmelkring.

Karmelfeest 19 juli:

Woensdag 19 juli vierden we het Karmelfeest op een iets uitgebreider wijze dan andere jaren. Het bestuur nodigde alle belangstellenden om half 5 uit voor koffie of thee met iets erbij. Het bestuur wilde graag met de ca 40 aanwezigen bespreken wat er leeft onder hen ten aanzien van het programma en functioneren van de Karmelkring: een beter samen- en wij-gevoel; betrokkenheid vergroten; behoefte aan meer periodiek bijeenkomen en de koers en visie van de Karmelkring. Er werd door de aanwezigen op gereageerd en ook suggesties / voorstellen gedaan. Van het overleg is een verslag gemaakt. Naar aanleiding hiervan heeft het bestuur een overzicht van voornemens opgesteld. Beide stukken zijn met een toelichting naar de aanwezigen gemaald. Het was een heel zinvolle bijeenkomst. Daarna was er een goed verzorgde broodmaaltijd met een overheerlijke soep gemaakt door Corine Mulder. Vervolgens ging Bouke Halma voor in de eucharistieviering. Als afsluiting was er een wijntje, een biertje, een sapje en een hapje. Een zeer geslaagde dag en voor herhaling vatbaar.

Programma-aanbod

Rond de Schrift (1/6)

In het kerkelijk jaar B staat het evangelie van Marcus centraal. In deze eerste van 6 bijeenkomsten kijken we naar de opbouw, structuur, literaire kenmerken alsmede plaats en reden van ontstaan van dit evangelie. In de vervolgbijeenkomsten lezen we samen de evangelietekst die voor de daaropvolgende zondag voor de 'Liturgie van de zondag' wordt aangegeven. Hierover gaan we met elkaar in gesprek. Op verzoek wordt uitleg en toelichting gegeven. We delen de spiritualiteit als mensen van de 21^e eeuw.

Begeleiding : Henk Berflo
Datum : woensdag 4 oktober
Tijden : 20:00 – 22:00 uur
Locatie : Parochiezaal, Slotemaker de Bruïnestraat 1, 3317 RV Dordrecht
Bijdrage : 5,00 Euro per persoon/per avond
Bij inschrijving van de hele reeks (6) vooraf: € 20,00

Literatuur en Levensvragen (1/4)

Vandaag bespreken wij het boek 'Jij zegt het', van Connie Palmen, Uitgeverij Prometheus 2015, ISBN 978 90 446 2810 4
Het verhaal beschrijft de zeven jaren dat de schrijvers Ted Hughes en Sylvia Plath hun leven deelden. Het is een boek over dood en leven, liefde en haat, genialiteit en gekte. Connie Palmen won met dit boek de Libris Literatuur Prijs 2016.

Begeleiding : Jose ten Berge-de Fraiture
Datum : maandag 9 oktober
Tijden : 13:30 – 15:30 uur
Locatie : Parochiezaal, Slotemaker de Bruïnestraat 1, 3317 RV Dordrecht
Bijdrage : 5,00 Euro per persoon/per avond
Bij inschrijving van de hele reeks (4) vooraf: € 15,00

Leerhuis groep 1 - (2/6) Leerhuis groep 2 - (2/6)

Wij gaan met elkaar verschillende passages lezen uit de vier evangeliën. In overleg bepalen de deelnemers welke verzen zij graag willen lezen en met elkaar bespreken. Is er een tekst waar je vaak over struikelt, waarvan je steeds denkt als je die leest: 'maar wat wordt hier nu toch bedoelt?' of een vers die een gevoel van wrevel of irritatie oproept? Dan zijn dát waarschijnlijk mooie teksten om eens in te duiken. We doen dat volgens de geestelijke lezing: 'Lectio Divina'. Met elkaar zoeken we naar de betekenis van de tekst en naar de zeggingskracht daarvan voor ons persoonlijk. Het zijn geen bijeenkomsten om achterover te leunen en te luisteren, maar we gaan met elkaar aan de slag om de tekst te ontrafelen. Neem dus uw tablet of pen en papier mee!

Begeleiding : Gabriëlle Vermeulen
Datum : groep 1: dinsdag 10 oktober en groep 2 dinsdag 24 oktober
Tijden : 20:00 – 22:00 uur
Locatie : Privéadres, welke per bijeenkomst nader wordt bepaald.
Bijdrage : 5,00 Euro per persoon/per avond
Bij inschrijving van de hele reeks (6) vooraf: € 20,00.

Zinnige vertellingen: Pelgrimeren naar Santiago de Compostela, vroeger en nu

Het pelgrimeren naar Santiago de Compostela kent een lange traditie met hoogtepunten en dieptepunten. Tegenwoordig is het ondernemen van een pelgrimstocht naar Santiago een populaire bezigheid. Van over de hele wereld gaan mensen, jong en oud, op reis om deze tocht te maken. Hoe komt het dat deze pelgrimage zo populair is en wat bezielt mensen om zo'n tocht te maken. Peter Bokelaar probeert op deze vragen antwoord te geven. Daarbij gaat hij in op het ontstaan en de geschiedenis van deze pelgrimsroute en vertelt hij over zijn eigen ervaringen.

Begeleiding	: Peter Bokelaar
Datum	: donderdagmorgen 12 oktober
Tijden	: 10:30 uur inloop met koffie / thee; 11:00 uur start vertellen en om 12:30 uur sluiting
Locatie	: Gedachteniskapel Titus Brandsma, Nolensweg 10, 3317LE Dordrecht
Toegang	: toegang is gratis en iedereen is van harte welkom

Eliaviering

Maandelijkse viering in Karmelitaanse geest onder een thema. Spiritualiteit die geactualiseerd wordt in het gewone dagelijkse leven en in deze bijeenkomsten, op heilige grond, voor een moment kan terugkeren naar de Eeuwige. Vóór aanvang kunnen liederen worden ingeoefend. Hier ook is ruimte om een eigen voorbede uit te spreken en die met licht te markeren.

Begeleiding	: Berry van Son en Peter Bokelaar
Piano	: Herman van Rooijen
Datum	: woensdag 18 oktober 2017
Tijden	: liederen inoefenen: 19:10 – 19:25 uur, viering met ontmoeting: 19:30 – 20:30 uur.
Locatie	: Gedachteniskapel Titus Brandsma, Nolensweg 10, 3317 LE Dordrecht
Bijdrage	: Uw vrije gift wordt bijzonder op prijs gesteld.

Titus, icoon van contemplatief leven

Omdat het dit jaar 75 jaar geleden is dat Titus Brandsma is gestorven in Dachau, zal zuster Sanny Bruijns op dinsdag 31 oktober een inleiding verzorgen over de innerlijke bewogenheid van Titus Brandsma. Waardoor liet hij zich inspireren? Wat bezielde hem om zich te verzetten tegen het Naziregime?

In het leven van Titus werd de godsliefde concreet in de naastenliefde. De weg naar binnen was voor hem ook een weg naar buiten. Hij liet zich daarbij leiden door het voorbeeld van Jezus en diens moeder Maria. Daarnaast was de heilige Teresa van Avila voor hem een betrouwbare gids op zijn geestelijke weg. Zoals Teresa over de weg naar binnen schreef in haar 'Kasteel der ziel', zo schreef Titus Brandsma over zijn innerlijk leven in de 'Omheinde hove'.

Ruim veertig jaar na zijn intrede in de Karmel was de 'cel' hem zo eigen geworden, dat hij in zijn gevangenis in Scheveningen kon schrijven: Ik ben gelukkig in mijn leed, omdat ik het geen leed meer weet, maar 't alleruitverkorenst lot, dat mij vereent met U, o God.

Op deze avond willen we ons laten inspireren door de wijze waarop Titus heeft geleefd in verbondenheid met mensen vanuit zijn godsgeloof.

Sanny Bruijns o.carm. is woonachtig in het Karmelklooster te Almelo, waar zij coördinator is van het Centrum voor Spiritualiteit Karmel Twente. Zij is auteur van 'Weg van Maria' en redactielid van diverse tijdschriften (Speling, Achter de Karmel, Carmel in the World en de Reeks Karmelitaanse Vorming). Al vele jaren is Titus Brandsma voor haar een icoon van karmelitaans leven.

Begeleiding : Sanny Bruijns O.Carm.
Datum : dinsdag 31 oktober
Tijden : 19:30 – 21:30 uur
Locatie : Gedachteniskapel Titus Brandsma, Nolensweg 10, 3317LE
Dordrecht
Bijdrage : 5,00 Euro per persoon/per avond

De doelstelling van Karmelkring Elia

Zoals missie, strategische doelen en kerndoelen, vind u terug in onze jaarverslagen op: <http://www.karmelcentra.nl/dordrecht> onderaan de pagina.

U wilt niet verder zonder Karmelkring Elia?

De kring kan niet zonder u. U helpt haar mee aan haar voortbestaan als gemeenschap en vindplaats van eigentijdse christelijke inspiratie en karmelitaanse geestkracht door een gift over te maken op:

IBAN: NL48 RBRB 0931 1476 62 t.n.v. Stichting Karmelkring Elia Dordrecht.

Meditatieve reis "de grens voorbij":

In de vorige Kringbrief hebben we reeds een reisverslag van onze busreis "een grens voorbij" naar Nijmegen en Kleve van de heer Louis Peters opgenomen. Maar ook het verslag over deze geslaagde reis van de heer Theo Tiebosch willen we u niet onthouden.

Op het kerkplein van de Verrezen Christus kerk verzamelden 34 belangstellenden zich voor deze uitgaansdag. Met een sfeertje van het schoolreisje vertrokken we opgewekt met een bus van de Edad om 8.30 u naar Nijmegen. In het Titus Brandsma Memorial werden we, 35 gasten, ontvangen met koffie en thee door Paul Reehuis O. Carm en Marieke Rijpkema O. Carm.

Vervolgens hield Susan van Driel O.Carm een lezing over het leven van Titus Brandsma in zijn achtereenvolgende levensfasen. Zij gaf een toelichting over zijn persoonlijkheid, de mysticus, het dienstbaar zijn naar zijn medemens, het enorme Godsvertrouwen, het ervaren van Gods liefde voor hem en in relatie met zijn medemens. Titus betekende veel voor het onderwijs, als hoogleraar, rector magnificus maar ook voor jonge studenten.

Titus voelde haarscherp aan hoe mensen op goed en kwaad kunnen reageren. Daarbij had Titus een duidelijk inzicht welke politieke gevolgen dit had zowel in Nederland als Duitsland. Als journalist en opponent van het Nazisme werd hij gevangen genomen en heeft een lijdensweg gehad in de gevangenissen van Arnhem, Scheveningen, Amersfoort, Kleve en tenslotte in het concentratiekamp van Dachau.

Susan bracht met veel kennis van zaken de uitspraken en teksten van Titus naar voren met daarbij de vele getuigenissen van derden over Titus Brandsma. Na deze indrukwekkende lezing bleef het bij de toehoorders even stil, om daarna een welverdiend applaus aan Susan te geven.

Onder leiding van Paul Reehuis en Marieke Rijpkema bezochten we de kerk en het kerkplein, het geheel als het Titus Brandsma Memorial omvattend en dat het gedachtengoed van Titus levend houdt. In de Titushof bevindt zich de Karmelmuur. Hier zijn de stenen ingemetseld met de plaatsnamen die zich verbonden voelen met de Karmel. Ook staat er het gedenkteken voor Titus Brandsma, een open schoorsteenpijp. Aan de andere zijde van de Titushof staat De Wereldvredesvlam Nijmegen. Een plek waar mensen graag naar toegaan voor een moment van stilte en bezinning. In de Gedachteniskerk hielden we in de Tituskapel een korte gebedsviering.

Na de lunch met een overheerlijke soep gemaakt door Corine, ging een kleine groep o.l.v. Paul Reehuis een Titus Brandsma wandeling maken in Nijmegen. Bezocht werden plekken die tekenend en markerend waren voor Titus. Ook heeft Paul een grote kennis van bouwstijlen en architectuur.

De andere groep ging met de bus naar Kleve. Hier stonden we stil bij een plaquette aan de gevangensmuur, die de herinnering oproept dat Titus hier gevangen zat. In de Stiffskirche van Kleve werden we door de koster hartelijk ontvangen. Wat hier ook opviel was dat er tekenen, glas in loodramen, beelden waren die vrede en verzoening handen en voeten geven.

*Terug in Nijmegen was er een pauze met koffie en thee en een puntje vlaai en een dankwoord van voorzitter Aad aan het Titus Brandsma Memorial. Op weg naar Dordrecht spraken de deelnemers zich lovend uit over deze inspirerende dag. Hierbij wil ik namens alle deelnemers onze hartelijke dank uitspreken naar het bestuur van onze Karmelkring: Aad, Berry, Corine, Peter en Wilhelmiën
Met Karmelitaanse groet, Theo Tiebosch*